

Dosarul nr. 2rc-24/22
2-18207887-01-2rc-21022022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – G. Stratulat
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov

DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Incomaș”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe
Acțiuni „Combinatul de ciment din Rîbnița” împotriva Societății pe Acțiuni
„Incomaș” cu privire la rezoluțiunea contractului, încasarea datoriei, a penalității și
a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Incomaș” ca fiind depus
în afara termenului legal,

constată:

La data de 10 decembrie 2018 SA „Combinatul de ciment din Rîbnița” a depus
cerere de chemare în judecată, concretizată la 07 noiembrie 2019 și la 12 iulie 2021,
împotriva SA „Incomaș”, prin care a solicitat rezilierea contractului nr. 18/10/17 din
18 octombrie 2017, încasarea datoriei în sumă de 1 752 811,96 lei, a penalității în
mărime de 4 516 996,42 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 154-155, vol. I, f.d.
148-149, vol. II)

Prin hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-
a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Combinatul de
ciment din Rîbnița”.

S-a rezoluționat contractul nr. 18/10/17 din 18 octombrie 2017 încheiat între
SA „Combinatul de ciment din Rîbnița” și SA „Incomaș” cu efect pentru viitor în
partea neexecutată de 1 752 811,96 lei.

S-a încasat de la SA „Incomaș” în beneficiul SA „Combinatul de ciment din
Rîbnița” datoria în sumă de 1 752 811,96 lei, penalitatea în mărime de 1 752 811,96
lei și taxa de stat în sumă de 50 100 lei.

În partea pretenției SA „Combinatul de ciment din Rîbnița” privind încasarea penalității ce depășește suma de 1 752 811,96 lei s-a respins cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 193, 199-205, vol. II)

La data de 16 noiembrie 2021 SA „Incomaș” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 195-196, vol. II)

Prin încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de către SA „Incomaș” împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen. (f.d. 213-215, vol. II)

Nefiind de acord cu încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, SA „Incomaș”, a declarat recurs la 07 februarie 2022, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 218-219, vol. II)

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată, deoarece la data de 13 octombrie 2021 nu a fost prezent reprezentantul SA „Incomaș” în ședință, respectiv, nu a cunoscut despre pronunțarea hotărârii. De asemenea, dispozitivul hotărârii instanței de fond nu i-a fost comunicat în termen de 30 de zile de la pronunțarea acestuia, dar a făcut cunoștință la data de 15 noiembrie 2021 de pe Portalul Judecătoriei Chișinău.

Recurenta a mai indicat că din greșeală a omis de a solicita, în cererea de apel și repunerea în termen a apelului în temeiul art. 362 alin. (3) și art. 116 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 11 ianuarie 2022.

În temeiul art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs declarată la 07 februarie 2022, se încadrează în prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, ținând cont că a fost comunicată părților la 24 ianuarie 2022. (f.d. 216, vol. II)

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintate de către SA „Incomaș”, împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de SA „Incomaș”.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 octombrie 2021 (f.d. 193, vol. II), însă cererea de apel a fost depusă de către SA „Incomaș”, la data de 16 noiembrie 2021 (f.d. 195-196, vol. II).

De asemenea, instanța de recurs constată că reprezentantul SA „Incomaș” a participat în prima instanță în cadrul ședinței de judecată din 30 septembrie 2021 (f.d. 191, vol. II), care a fost amânată pentru data de 13 octombrie 2021, ora. 09:50.

În context, Colegiul apreciază ca fiind irelevante argumentele reprezentantului recurente precum că nu a fost prezent la ședința de judecată la data de 13 octombrie 2021, data pronunțării dispozitivului hotărârii, or, participanții la proces înștiințați în mod legal nu pot invoca că nu au cunoscut despre pronunțarea hotărârii.

Aici, instanța de recurs menționează că pârâta SA „Incomaș” a fost înștiințată despre locul, data și ora următoarei ședințe de judecată.

Colegiul reiterează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la alegațiile recurente precum că cu dispozitivul hotărârii a făcut cunoștință de pe portalul Judecătorei Chișinău, nefiindu-i expediat prin poștă,

Colegiul menționează că, la caz, termenul a început a curge de la data imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

Astfel, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 octombrie 2021, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 14 octombrie 2021 și a expirat la data de 12 noiembrie 2021.

În context, având în vedere că recurenta a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, deoarece, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

Instanța de recurs conchide că, în condițiile în care recurenta chiar dacă nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, a participat în ședința de judecată din 30 septembrie 2021 și a cunoscut despre examinarea cauzei civile respective în instanța de judecată.

În altă ordine de idei, art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul reiterează că, recurenta la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

În continuare, instanță relevă că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelanta ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este dreptul apelantei și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Colegiul accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Adițional, Colegiul evidențiază că, recurenta nu a fost lipsită de posibilitatea de a beneficia de procedurile legale întru realizarea dreptului la o cale de atac eficientă, în situația în care nu a solicitat repunerea în termen pentru declararea apelului, iar alegațiile aduse în recurs nu pot fi reținute în justificarea omiterii

termenului de contestare cu apel sau de a considera că apelul a fost declarat în termen, precum nici nu pot determina repunerea în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii din 11 ianuarie 2022 a instanței de apel.

În conformitate cu art. 424, art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Incomaș”.

Se menține încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Combinatul de ciment din Rîbnița” împotriva Societății pe Acțiuni „Incomaș” cu privire la rezoluțiunea contractului, încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas